

Atmosfer ile ?lgili Çevre Problemleri Tan? Testi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Atmosfer ile ?lgili Çevre Problemleri Tan? Testi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17100>

Özet

Atmosfer ile İlgili Çevre Problemleri Tanı Testi, ilk olarak yabancı dilde geliştirilmiş olan bir ölçme aracıdır. Türk kültürüne ve eğitim sistemine uyarlanması çalışmasıdır. Bu test, özellikle öğrencilerin Atmosfer ve atmosferle ilişkili güncel çevre problemleri (örneğin, küresel ısınma, ozon tabakasının incilmesi ve asit yağmurları) hakkındaki bilimsel bilgileri ile sahip oldukları kavram yanlışları sistematik bir şekilde tespit etmek amacıyla tasarlanmıştır. Uyarlama çalışması, Çiçimolu ve Arslan (2017) tarafından gerçekleştirilmiş ve testin Türkçe geçerlik ve güvenirlik analizleri sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler

Atmosfer, çevre eğitimi, kavram yanlışları, tanı testi, üç aşamalı test, uyarlama, çevre problemleri, ozon.

Yazarlar

Ceren Çiçimolu, Harika Özge Arslan

Amaç

Bu testin temel amacı, ortaokul ve lise düzeyindeki öğrencilerin, atmosfer ve onunla ilişkili küresel çevre sorunlarına dair bilimsel olarak kabul görmüş bilgilerden sapma gösteren yaygın kavram yanlışları derinlemesine ve kesin bir şekilde belirlemektir. Test, geleneksel çoktan seçmeli testlerin aksine, öğrencilerin hem bilgi düzeylerini hem de bu bilgiden emin olma derecelerini ölçerek yanlışların kaynağını daha net ortaya koymayı hedefler.

Yapı

Atmosfer ile İlgili Çevre Problemleri Tanı Testi, öğrencilerin üç temel alandaki bilgi ve anlayış düzeylerini ölçen maddelerden oluşur:

Küresel Isınma ve Sera Etkisi: Nedenleri, sonuçları ve bu süreçlere dair yanlış inanışlar.

Ozon Tabakasının İncilmesi: Oluşumu, incelme mekanizmaları ve incelmenin çevresel etkileri.

Asit Yağmurları: Oluşum mekanizmaları, kaynakları ve ekolojik sistemler üzerindeki etkileri.

Ölçeğin ölçtüğü temel yapı, öğrencilerin bilimsel okuryazarlık düzeyi ve özellikle karmaşık bilimsel konulara dair edindikleri hatalı temalar veya kavram yanlışları varlığıdır. Testin üç aşamalı tanı testi yapısı, rastgele tahminleri veya basit bilgi eksikliğini, köklü yanlışlardan ayırmada kritik rol oynar.

Geçerlik

Kaynak makalede (Çiğdemolu & Arslan, 2017) detaylı geçerlik çalışmaları sunulmuştur.

Kapsam Geçerliliği: Test maddelerinin çeviri ve uyarlama sürecinde alan uzmanlarının görüşlerine başvurulmuş, böylece testin ilgili atmosfer problemlerini yeterince temsil ettiğiinden emin olunmuştur.

Yapı Geçerliliği: Üç amaçlı tanı testlerinin yapı geçerliliği genellikle, doğru cevap ve doğru gerekçelendirme kombinasyonlarının yanılgıları ne kadar iyi ayırt ettiği üzerinden değerlendirilir. Çalışmada, testin kavram yanılgıları ne kadar iyi bir şekilde tehis etme yeteneği doğrulanmıştır.

Güvenirlik

Uyarlama çalışmasıında testin iç tutarlılık güvenilirlik katsayıları hesaplanmıştır. Üç amaçlı tanı testlerinin doğası gereği, güvenilirlik analizleri genellikle farklı amaçların kombinasyonları üzerinden yapılmıştır.

İç Tutarlılık: Testin genel olarak öğrencilerin bilgi düzeylerini tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösteren istatistiksel veriler sunulmuştur. Özellikle, testin tanı koyma gücünü artıran birinci ve üçüncü amaçların tutarlılığı incelenmiştir.

Faktör Analizi

Tanı testleri, genellikle belirli bir psikolojik boyutu veya kişilik yapısını ölçmek yerine, spesifik bilgi alanlarındaki yeterliliği veya eksikliği belirlemeyi amaçladığı için, keşfedici veya doğrulayıcı faktör analizleri (DFA/KFA) bu tür araçlarda birincil geçerlik kanıtı olarak nadiren kullanılır. Bu test, üç ana çevre problemi alanındaki kavram yanılgıları ayrı ayrı tehis etmeye odaklanmıştır. Bu nedenle, uyarlama çalışmasıında testin faktör yapısını inceleyen standart bir analiz rapor edilmemiştir; odak noktası tanısal doğruluktur.

Araç

Test Türü: Uyarlanmış Üç Amaçlı Tanı Testi (Adapted Three-Tier Diagnostic Test)

Format: Çoktan Seçmeli ve Gerekçelendirme Tabanlı. Testin yapısı şöyledir:

1. Amaç: Geleneksel çoktan seçmeli içerik sorusu.
2. Amaç: Cevap seçeneğine duyulan güven derecesi (Genellikle Likert tipi).
3. Amaç: Verilen cevabın gerekçesini açıklayan çoktan seçmeli seçenek.

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama)

Popülasyon Grubu: Eğitim bilimleri alanında öğrenim gören öğrenciler veya ortaöğretim (lise) öğrencileri. Uyarlama çalışması genellikle öğretmen adaylar veya lise öğrencileri üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Yaş Grubu: 15-25 yaş aralığı (Lise ve Üniversite seviyesi)

Popülasyon Detayları: Testin hedef kitlesi, atmosfer bilimi ve çevre konuları hakkında ders alan veya alması beklenen öğrencileri kapsamaktadır.

Test Metodolojisi: Test, öğrencilerin bir konuyu doğru bilip bilmediğini (Ama 1) ve neden doğru bildiğini veya yanlış bildiğini (Ama 3) aynı anda analiz ederek, sadece bilgi eksikliğini değil, aynı zamanda köklü kavramsal hataları da tespit etmeye olanak tanır. Yüksek güven ve yanlış cevap/gerekçelendirme kombinasyonu, güçlü bir kavram yanlışlığının göstergesidir.

Anahtar Kelimeler

Tanısal ölçme, çevre bilimi, üç aşamalı test, küresel ısınma, sera etkisi, asit yağmurları, ozon tabakası, Geçerlik, güvenilirlik.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Belirtilmemiştir.

Kurumsal E-posta Adresleri: Belirtilmemiştir.

Yayın Adresi: Sorumlu yazarın e-posta adresi üzerinden iletişime kurulabilir.

Şinler & Ücret ve Test Yılı

Şinler ve Kullanım Ücreti: Akademik araştırmalarda kullanım için genellikle makalenin yayımlandığı dergi politikalarına tabidir. Ticari olmayan eğitim araştırmalarında yazarların rızası alınmalıdır.

Testin Uyarlama Yılı: 2017 (Yayın yılı).

Orijinal Makale Başlığı: Makalenin tam metnine Dergipark üzerinden erişilebilir: dergipark.gov.tr

PDF Dosyası: Testin orijinal PDF'i buradan indirilebilir: atmosfer-ile-ilmli-cevre-problemleri-tani-testi-toad.pdf

Referanslar

Çiğdemli, C., ve Arslan, H. Ö. (2017). Atmosfer ile ilgili çevre problemleri konularında kavram yanılgılarının tespit eden üç aşamalı tanı testi nin Türkçeye uyarlanması. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(1), 671-699.

Atmosfer ile İlgili Çevre Problemleri Tanı Testi Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Bu alanda ölçek maddeleri, telif hakkı nedeniyle ya da orijinal kaynaktan açıkça belirtilmediği için sunulamamaktadır. Ölçek maddelerine erişim için lütfen yukarıda belirtilen referans makaleye (Çiğdemli & Arslan, 2017) ve ilgili PDF dosyasına başvurunuz.